

**NORRKÖPINGS
TINGSRÄTT**
Enhet 2
Rotel 5

DOM
2007-06-11
meddelad i
Norrköping

Mål nr B 2331-05

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Målsägande

Jan-Olov Johnsson
Nygatan 13
602 34 Norrköping

Ombud:

Advokat Ingemar Folke
Hjalmar Petris Advokatbyrå HB
Box 17156
104 62 Stockholm

Tilltalad

KLAS Göran Adsell, 421104-2371
Nyköpingsvägen 33.
616 33 Åby

Ombud:

Advokat Göran Wålander
Advokatfirman Göran Wålander AB
Brigadgatan 19
581 33 Linköping

DOMSLUT

BEGÅNGNA BROTT

Förtal

LAGRUM

5 kap 1 § brottsbalken

PÅFÖLJD M. M.

Dagsböter 40 å 300 kr

BESLUT I ÖVRIGA FRÅGOR, SKADESTÅND M. M.

1. Klas Adsell skall utge skadestånd till Jan-Olov Johnsson med tiotusen (10 000) kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 4 mars 2005 till dess betalning sker.
 2. Jan-Olov Johnssons yrkande att Klas Adsell skall bekosta tryckning av fällande dom eller av ett av tingsrätten utformat meddelande om domen i Folkbladet eller Norrköpings Tidningar ogillas.
 3. Klas Adsell skall ersätta Jan-Olov Johnsson för dennes rättegångskostnader med åttiotusenetthundrafyrtiosex (80 146) kr. Av beloppet avser 48 000 kr arbete, 13 500 kr tidspillan, 2 256,80 kr resor, 450 kr utlägg och 15 939,20 kr mervärdesskatt. På hela beloppet utgår ränta enligt 6 § 1 meningen räntelagen (1975:635) från den 8 juni 2007 till dess betalning sker.
-

**NORRKÖPINGS
TINGSRÄTT**
Enhet 2

DOM
2007-06-11
Meddelad i
Norrköping

Mål nr B 2331-05

PARTER

MÅLSÄGANDE

Jan-Olov Johnsson, 450811-2135, Nygatan 13, 602 34 Norrköping
Ombud: advokaten Ingemar Folke, Box 17156, 104 62 Stockholm

TILLTALAD

Klas Adsell, 421104-2371, Nyköpingsvägen 33, 616 33 Åby
Ombud: advokaten Göran Wålander, Brigadgatan 19, 581 33 Linköping

DOMSLUT

Tingsrätten dömer Klas Adsell för förtal enligt 5 kap. 1 § brottsbalken till fyrtio (40) dagsböter om vardera trehundra (300) kr.

Klas Adsell skall betala skadestånd till Jan-Olov Johnsson med tiotusen (10 000) kr jämte ränta enligt 6 § första meningen räntelagen från den 4 mars 2005 till dess betalning sker.

Yrkandet att Klas Adsell skall bekosta tryckningen av en fällande dom eller ett av tingsrätten utformat meddelande om domen i Folkbladet och Norrköpings Tidningar ogillas.

Klas Adsell skall ersätta Jan-Olov Johnsson hans rättegångskostnad med åttiotusenetthundrafyrtiosex (80 146) kr jämte ränta enligt 6 § första meningen räntelagen från den 11 juni 2007 till dess betalning sker. Av beloppet avser 48 000 kr ombudsarvode, 13 500 kr ersättning för ombudets tidsspillan, 15 375 kr mervärdesskatt och 3 271 kr ersättning för utlägg.

Dok.Id 78575

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 418 601 05 Norrköping	Olai Kyrkogata 58	011-24 35 00 E-post: norrkopings.tingsratt@dom.se www.norrkopingsTINGSRATT.dom.se	011-13 71 34	måndag – fredag 09:00-12:00 13:30-15:00

YRKANDEN M. M.

Jan-Olov Johnsson har efter ansökan om stämning på Klas Adsell anfört och yrkat enligt följande.

Han var kommunalråd i Norrköpings kommun under större delen av 1990-talet fram till 2002. Klas Adsell har den 4 mars 2005 avsänt eller låtit avsända ett e-brev till kommunalrådet Eva Andersson i Norrköpings kommun och en kopia av e-brevet till ytterligare cirka 68 mottagare, bland dem honom själv. I e-brevets ämnesruta anger Klas Adsell bl.a. "Adsell anklagar f.d. Kommunalråd för att vara kriminell". En utskrift av e-brevet bifogas domen som bilaga 1.

I e-brevet skriver Adsell alltså bl.a.: "Från många håll har jag fått veta att f.d. Kommunalrådet Jan-Olov Johnsson, på olika sätt har fått olika tjänstemän att förneka olika byggnadslov. Det gick så långt att man t.o.m. stod och blåljög under sanningsförsäkran i Tingsrätt och Hovrätt. Man förnekade att jag fått bygglovkontorets klarsignal att kulvertera Torshagsån. - F.d. kommunalrådet Jan-Olov Johnssons agerande kunde resulterat i många års fängelse för de inblandade."

Genom att i e-brevet lämna dessa uppgifter om honom har Klas Adsell utpekat honom som brottslig, nämligen som skyldig till brottet anstiftan av osann partsutsaga (brottsbalken 15 kap. 2 § och 23 kap. 4 §). Uppgifterna är sedda både för sig och i sitt sammanhang med de övriga uttalandena om honom i e-brevet i vart fall ägnade att utsätta honom för andras missaktning. Härigenom har Klas Adsell gjort sig skyldig till förtal av honom. Klas Adsell lämnande av dessa uppgifter i e-brevet är inte försvarligt. Uppgifterna är för övrigt inte sanna. Inte heller har Klas Adsell haft skäligen grund för dem. Med hänsyn till uppgifternas innehåll och till den omfattande spridning som Klas Adsell gett dem skall förtälet bedömas som grovt.

Genom att också sända samma e-brev till honom själv med denna i brevet intagna kränkande beskyllning har Klas Adsell i vart fall gjort sig skyldig till förolämpning av

honom. Med hänsyn till beskyllningens allvarliga karaktär skall förolämpningen bedömas som grov. Åberopade lagrum är brottsbalken 5 kap. 1-3 §§.

På grund av den ärekränkning som Klas Adsell sålunda utsatt honom för har han åsamkats allvarlig kränkning, för vilken Klas Adsell är skyldig att ersätta honom.

Under åberopande av det anförda *yrkar* han att tingsrätten måtte

1. döma Klas Adsell till ansvar för grovt förtal eller i vart fall förtal, i andra hand grov förolämpning eller i vart fall förolämpning,
2. förplikta Klas Adsell att utge kränkingsersättning till honom med 50.000 kr eller det lägre belopp som tingsrätten prövar skäligt jämte ränta på utdömt belopp enligt 6 § räntelagen från den 4 mars 2005 till dess betalning sker,
3. vid bifall till åtalet för grovt förtal eller förtal ålägga Klas Adsell att bekosta tryckning av fällande dom eller av ett utav tingsrätten utformat meddelande om domen i Folkbladet och i Norrköpings Tidningar, samt
4. förplikta Klas Adsell att ersätta honom för rättegångskostnader.

Klas Adsell har förnekat brott och bestritt bifall till yrkandena under påstående att han inte har sänt eller låtit avsända e-brevet, att innehållet i detta inte är straffbart som förtal eller förolämpning eller grundar skadeståndsskyldighet samt att det är tveksamt om e-brevet nått de mottagare som påstås. För egen del har han yrkat ersättning för sin rättegångskostnad.

Jan-Olov Johnsson har sakframställningsvis anförde följande.

Han är målare och socialdemokratisk politiker. Sedan många år har han haft förtroendeuppdrag inom bland annat kommunen. Åren 1994-2002 var han på heltid

verksam som kommunalråd i Norrköpings kommun och hade som sådan ansvar för bland annat stadsplanefrågor och var ordförande i miljö- och stadsplanenämnden. Där handlades planfrågor. Frågor om bygglov handlades inte i den nämnden utan i bygglov- och räddningsnämnden.

Klas Adsell har haft en del rättstvister med Norrköpings kommun. Själv har han endast i ett fall haft något politiskt ansvar för det som dessa rörde. Det gällde om kommunen skulle överklaga en dom som vattendomstolen meddelat i en fråga om tillstånd till kulvertering av Torshagsån i Åby. Klas Adsell hade sökt sådant tillstånd och fått det av vattendomstolen men efter kommunens överklagande upphävde Vattenöverdomstolen tillståndet. Inte i någon av dessa domstolar ägde det rum något förhör under ed eller sanningsförsäkran.

Under skriftväxlingen i detta mål har Klas Adsell uppgett att han under årens lopp skickat 200-300 brev till honom. Själv uppskattar han antalet till cirka 120. Ett genomgående tema i dessa brev är att Klas Adsell utpekar honom som upphovet till allt möjligt elände som drabbat denne. Det e-brev som talan avser spinner på samma tema. Det innehåller därutöver en klar beskyllning om ett preciserat brott, som han skulle ha begått.

Som svar på ett brev den 28 juni 2005 från hans ombud advokaten Ingemar Folke skickade Klas Adsell ett brev i vilket han skrev att han skulle bli mycket tacksam för att bli stämd för förtal och att han välkomnade en rättegång om det. Ett brev med liknande innehåll lades samtidigt ut på Klas Adsell's hemsida Tunaforsnytt. I Klas Adsell's skriftliga svaromål den 8 september 2005 i detta mål skrev han att han skulle visa att det som stått i e-brevet var sant. Klas Adsell förnekade alltså inte i något av dessa sammanhang att det var han som hade avsänt e-brevet. Först vid den muntliga förberedelsen den 18 januari 2006 uppgav Klas Adsell att det inte var han utan en okänd hacker som hade avsänt e-brevet. Även därefter fortsatte emellertid Klas Adsell att vara mycket entusiastisk över det tillfälle som han menade att en kommande rättegång gav honom (se t.ex. slutet av aktbil 38).

Under hösten 2004 avsånde Klas Adsell e-brev, bland annat den 6, 8 och 18 september samt den 27 oktober. Uppställningen och sändningslistorna i dessa liknar mycket det nu aktuella e-brevet. Huvudena är identiska och innehållen är liknande. Det styrker att Klas Adsell även sänt det e-brev som åtalet avser.

Visserligen är det tekniskt möjligt för en utomstående person att ta sig in i en annans dator och få den att utföra olika kommandon men för att göra det krävs sådana resurser i form av program och kunskaper att det inte kan ha gjorts enbart för att ställa till litet bus i Klas Adsell's mellanhavanden med kommunens politiker och tjänstemän.

Själv har han tagit mycket illa vid sig av den uppmärksamhet som Klas Adsell har ägnat honom under åren. Det påtalade e-brevet utpekar honom som skyldig till mycket allvarlig brottslighet.

Klas Adsell har sakframställningsvis anfört följande. Han har varit i tvist med Norrköpings kommun i cirka 20 års tid och det har lett till cirka 60 rättstvister mellan dem vid förvaltningsdomstolar och tingsrätten. Genom åren har det också förekommit en mycket omfattande korrespondens mellan honom samt olika kommunala tjänstemän och politiker. I dessa har han framfört kritik mot det sätt på vilket han behandlats under denna tid men det har inte vid något tidigare tillfälle påståtts att han skulle ha gjort sig skyldig till någon form av förtal. Han uttrycker sig inte så som i det åberopade e-postmeddelandet. Huvudet i detta har stora likheter med de huvuden som han använder. Det kan ha varit anledningen till att han inledningsvis inte noterade att det var fråga om en förfalskning. Han har inte skickat detta e-brev. Utredning saknas om från vilken dator som meddelandet har skickats. Att gå in i en annans dator och därifrån hämta en skrift eller ett brevhuvud och sedan göra om dessa är ganska enkla åtgärder. Om hur det kan göras finns det många råd på Internet. Det saknas också utredning om vem som kan ha mottagit meddelandet. Det finns en sändlista till en mängd politiker och politiska tjänstemän men om dessa har mottagit meddelandet finns det ingen som helst utredning om. Han är inte upphovsman till e-postmeddelandet och har inte heller medverkat till att det har sänts. Han skulle helt enkelt inte uttrycka sig så klumpigt som i detta.

DOMSKÄL

Som *skriftlig bevisning* har Jan-Olov Johnsson åberopat utskrift av e-brevet (bilaga 1), de fyra andra, av Klas Adsell sända e-breven, samt advokaten Ingemar Folkes brev den 28 juni 2005 till Klas Adsell och dennes svar på detta den 30 juni 2005 samt utdrag av Tunaforstyttets hemsida samma dag. Han har vidare åberopat att Klas Adsell enligt tingsrättens protokoll från den muntliga förberedelsen den 18 januari 2006 vid denna yttrade bland annat följande: ”Det är däremot med största sannolikhet han själv som författat texten och lydelsen i e-postmeddelandets ämnesruta”.

Målsägandeförhör har hållits med **Jan-Olov Johnsson**, som berättat i huvudsak följande.

Det kan säkert stämma att Klas Adsell under årens lopp har sänt 200-300 brev till honom. Själv har han dokumenterat att han mottagit 128 e-postmeddelanden från Klas Adsell. Alla har sänts till hans tjänstebrevlåda hos kommunen. De har även sänts till flera andra olika mottagare. Han vet inte om dessa har sänt meddelandena vidare. Alla som kommit till honom som kommunalråd är diarieförda hos Norrköpings kommun. Han har en gång svarat Klas Adsell och då skrivit att breven diarieförs hos kommunen och hanteras av kommunens juridiska enhet. I övrigt har han inte bemött eller svarat på dem. De har innehållit en mängd olika påståenden om att han skulle vara kriminell i sitt uppdrag som förtroendeval, att han skulle ha tvingat tjänstemän att ljuga i rättsförhandlingar, manipulerat polisutredningar, lurat försäkringsbolag, hållit hemliga telefonmöten, om natten stängt av vattentillförseln till Klas Adsells fastighet och en mängd liknande beskyllningar. Han vet inte varför Klas Adsell gör detta.

Han var politiskt ansvarig för kommunens beslut att överklaga vattendomen om kulverteringen av Torshagsån men har inte hanterat någon fråga om bygglov eller annat som förekommit i Klas Adsells ärenden. Stadsplaneringsnämnden handlade inga bygglovsärenden. Sådana ärenden, som avsåg myndighetsutövning, handlades av dåvarande bygglov- och räddningsnämnden. Han har inte kunnat gå över gränsen till den

nämndens förvaltning. Han ser ingen möjlighet att han som kommunalråd skulle kunna påverka kommunens tjänstemän att ljuga i domstol. För honom skulle det vara helt främmande att ljuga under ed eller sanningsförsäkran i en domstol. Han ser inte hur det skulle gå till att förmå en kommunanställd tjänsteman att göra det. Tjänstemännen kan inte heller själva ändra på beslut som nämnden fattat.

Han slutade som kommunalråd före valet 2002, eftersom han då var på väg att gå in i väggen och inte tyckte att det var värt priset att fortsätta. Det som fick honom att definitivt bestämma sig att avgå var att även hans familj började fara illa. Breven från Klas Adsell var droppen som fick bägaren att rinna över för honom. Han skrev ett öppet brev i pressen om att det inte bara var kändisar och mediefolk utan även förtroendevalda som utsattes för sådant. Nu sitter han som förtroendevald i två kommunala bolag, där han arbetar med bolagsfrågor. Till dessa har Klas Adsell inte sänt någon e-post om honom.

Han har mottagit och läst e-postmeddelandet (bilaga 1). Det kom till hans dator hos kommunen och därför tog han del av det. Han hade trott att han skulle slippa sådant sedan han hade slutat som kommunalråd men det fortsatte alltså. Han har farit mycket illa av att meddelandet sänts till så många andra personer, såväl egna partikamrater som andra samt till media. Som han uppfattar det har Klas Adsell's enda syfte varit att smutskasta honom. Han upplever det som oerhört obehagligt och kränkande. Att ständigt bli utsatt för sådana trakasserier som Klas Adsell ägnat sig åt har ett pris och för honom blev det priset för högt.

Klas Adsell har själv uppgett i huvudsak följande.

Han kan nu inte säga om han har sänt eller inte sänt det aktuella e-postmeddelandet. Han skulle emellertid inte skicka ett sådant brev. Vem som helst kan skicka ett e-postmeddelande från vilken dator som helst och ange hans e-postadress som avsändare. Kommunen har sagt honom att han inte har några diarieförda e-postmeddelanden till Jan-Olov Johnsson.

Han delar uppfattningen som står i brevet men han skulle inte ha formulerat sig på det sättet. Formuleringarna skulle inte ha blivit så vassa. Troligen skulle han, i så fall, ha formulerat det så att man kunde tänka i de banorna att Jan-Olov Johnsson var kriminell. Han har inget förslag på vem som kan ha författat texten. Det kan mycket väl ha varit någon som velat komma åt honom, Jan-Olov Johnsson eller dem båda.

Det var fel av honom att i brevet den 29 mars 2006 (aktbil 36) skriva att han haft sin dator skyddad på ett normalt sätt mot hackers. Däremot har han till och från haft brandväggar men ibland tvingats stänga av dem för att få datorn att fungera.

Han har inget minne av att han vid förberedelseförhandlingen sagt så som det står i tingsrättens protokoll. Gjorde han det så har han uttryckt sig plumpet eller inte tänkt igenom situationen ordentligt. Han mottar dagligen ett stort antal e-postmeddelanden och kan inte säga exakt vad han skrivit och inte. Han kan nu inte säga varför han i det skriftliga svaromålet inte förnekade att det var han som hade sänt meddelandet.

Han kan inte svara på om det är han som har sänt de fyra e-postmeddelandena i september-oktober 2004. Han har en omfattande brevväxling i vilken han mottar kanske 400-500 brev om dagen och också själv skickar ett stort antal brev. Därför kan han inte säga om det är han som sänt ett visst e-postmeddelande. Ibland har han skickat breven till en person, ibland till flera. Hans kulverteringsärende är så inflammerat att han velat att de flesta skall vara väl informerade om det så att de senare inte skall kunna säga att de inte kände till något om det. De brev som han fått svar på har han skickat till kommunalrådet Eva Andersson och Björn Johansson med förfrågan om det inte var på tiden att de utredde menedsbrotten. Efter det att han gjort en polisanmälan mot dem gick Jan-Olov Johnsson in och diskuterade anmälan med en hög polisman. Han har själv pratat med denne.

Bygglovskontoret sorterar direkt under Jan-Olov Johnsson. Jan-Erik Karlsson, som var ordförande i miljö- och bygglovsnämnden, har under alla år sagt att han inte tar några beslut i nämnden utan att Jan-Olov Johnsson är inkopplad. Även andra politiker i

fullmäktige vet att Jan-Olov Johnsson har diskuterat hans bygglovsärenden och hans övriga ärenden hos kommunen. Alla i kommunen som han pratat med har uppgett att de inte säger något utan att Jan-Olov Johnsson är inkopplad. Jan-Olov Johnssons ställning i kommunen är mycket stark. Han anser sig ha blivit fälld i tingsrätten på grund av att kommunens tjänstemän gjort sig skyldiga till osann partsutsaga. Jan-Olov Johnsson har inte varit i närheten av att ha skött sina åligganden.

Det är först efter stämningen i detta mål som han har fått till stånd en dialog med Jan-Olov Johnsson. Därför är han glad åt att detta mål kommit upp. Det var också därför som han från början inte förnekade att han sänt e-postmeddelandet. Han ville få Jan-Olov Johnsson att prata. Det är nämligen kommunens politik att låta kontakterna med honom gå genom domstolar. Sju gånger har han fått gå till domstol för att få besked om det finns bygglov för hans fastighet och vid alla tillfällen har han fått rätt.

På Jan-Olov Johnssons begäran har förhör hållits med **Mats Agebrink**, som är tekniskt systemansvarig vid Norrköpings kommun. Han har berättat i huvudsak följande.

Sedan 1990 har han arbetat med kommunens IT-verksamhet. Hans ansvar omfattar kommunens ekonomi- och lönesystem samt de integrationsverktyg de har avseende kommunens ekonomiska transaktioner med externa intressenter. Han är utbildad statistiker och företagsekonom men har ingen högskoleutbildning i IT-frågor.

Kommunalrådet Eva Andersson hade fått e-postmeddelandet (bilaga 1) och vänt sig till kommunjuristen Siv Lejefors, som kontaktade honom för att få reda på varifrån det sänts. När det kom till kommunens e-postsystem stod det att det kom från klas.adsell@telia.com. Sedan kunde de följa försändelsen bakåt och se att det kom från en ip-adress hos telia men inte från vilken abonnent där. Ip-adressen låg på en nod i Norrköping. Avsikten var att de sedan i telias loggar skulle undersöka exakt från vilken ip-adress meddelandet skickats.

Det finns listor där man kan se vem som äger officiella ip-adresser. Det är också möjligt att från en annan dator än Klas Adsell sända ett e-postmeddelande som ser ut att komma från klas.adsell@telia.com. Det händer att det till kommunens e-postbrevlåda kommer meddelanden som har adressering vilka inte går att återfinna på någon officiell lista. Att från en annan dator skicka ett meddelande och i det ange Klas Adsell's adress hos telia är inte svårt. Det går därför tekniskt inte att med bestämdhet säga att det aktuella e-postmeddelandet är sänt av Klas Adsell.

För att koppla upp sig på en annans trådlösa nätverk (wlan) krävs till en början att man befinner sig inom dess räckvidd, som kan sträcka sig några hundra meter. Det kan vara möjligt att ta sig in i en annans dator genom ett sådant nätverk. Svårigheten är beroende av hur skyddad datorn och nätverket är. Ett första steg är att koppla upp sig på wlanet. För att komma vidare krävs det mer ingående kunskaper. På Internet finns det bruksanvisningar om hur man gör.

För att kunna komma åt att skicka e-post från ett program i den andra datorn krävs än mer information och tekniskt kunnande. I ett e-postsystem, som telias för Klas Adsell, finns i allmänhet ett användar- och lösenord. Om mejlet legat på datorn kan man säkert läsa det men om det sedan skall skickas måste man ha tillgång till användar-ID och lösenord.

Det är alltså fråga om flera steg och det krävs ganska goda kunskaper för att kunna ta sig in i och skicka ett mejl från en annans dator. Det är inget som en lekman gör. Ganska mycket om hur man gör går emellertid att leta upp på Internet. Att utföra det på ett bra sätt är emellertid en annan sak.

Syftet med att på detta sätt gå in i en annan dator kan vara att skada den andra personen eller att komma åt uppgifter om bankkonton eller liknande. Om man kommit så långt att man är inne i en annans dator kan man göra mycket skada. Man kan förstöra material och i princip hela datorn. Att ta sig in enbart för att skicka ett enda mejl är inte särskilt troligt.

Kommunen har haft många försök till dataintrång men dessa har hittills fastnat i de stegvis uppbyggda skydden. Attackerna brukar särskilt ske efter det att ett nytt skydd av något slag har installerats. De kan leda till att man måste stänga t.ex. en installerad brandvägg. De som sysslar med sådana attacker var tidigare ungdomar men kan numera också vara något äldre personer, ofta arbetslösa, som endast är ute efter att förstöra. Inom dessa grupper kommunicerar man tätt med varandra över hela världen. Ofta är inte syftet att ge sig på innehållet i datorerna utan sporten är att förstöra så mycket som möjligt. Han tror inte att sådana personer skulle finna det intressant att ta sig in i Jan-Olov Johnssons dator.

På Klas Adsells begäran har förhör hållits med **Magnus Wirström** som berättat i huvudsak följande.

Han är IT-konsult och driver ett eget företag i den branschen i vilket han hjälper företag att sätta upp nätverk och system samt programmerar. Han är självlärd men har lång erfarenhet av datorer.

Att gå in i ett nätverk som inte är krypterat är mycket enkelt. Man kan då mycket enkelt också komma in i och uppehålla sig i brandväggens s.k. gröna zon. En brandvägg har en röd zon, som är vänd utåt mot Internet, och en grön zon som ligger efter brandväggen och där man är "trusted". Där litar alla datorer i nätverket på varandra och man kan kommunicera ohämmat med alla maskiner inom nätverket.

Svårigheten att komma in i en dator har naturligtvis att göra med vilket skydd den är försedd med. Ett sätt att ta sig in är med hjälp av datorns ip-adress. Denna är ganska enkel att få fram. Det enklaste, men mest tidskrävande, sättet är att slå in alla ip-adresser som finns inom subadressen och leta manuellt efter den. Då behövs alltså inte ens en särskild programvara. Har man så hittat en dators ip-adress kan man gå in i den via olika öppna portar, t.ex. telnet. Det ger i stort sett kommandoaccess till datorn. Man får fram en konsol och kan sedan ge datorn kommandon på samma sätt som i DOS. Man kan t.ex. se

vad hårddiskar innehåller, såsom information om konton och lösenord. Särkilt enkelt är detta i Microsofts produkter.

För att skicka ett e-postmeddelande i Klas Adsell's namn behöver man emellertid inte ta sig in i hans dator. Om man är inkopplad på hans trådlösa nätverk och är inom den gröna zonen, kan man där konfigurera ett e-postkonto och via telias SMTP-server skicka ett e-postmeddelande. Där finns inte något säkerhetsprotokoll som kontrollerar mer än att man ligger på telias linje och att man har ett e-postkontot hos telia.

Från vilken dator som helst, alltså även utanför ett nätverk, kan man rent tekniskt också skicka ett e-postmeddelande som ser ut som att komma från en viss avsändare, vilken som helst, om datorn är kopplad till telias bredband och den uppgivna avsändaren har en e-postadress på telias server. Telia kontrollerar inte från vilken dator eller från vem meddelandet kommer utan bara att det kommer från deras nätverk och att e-postadressen existerar i deras mejlserver.

För att få ett brevhuvud som ser ut som det som Klas Adsell använt krävs endast att man lägger in hans uppgifter i e-postprogrammet. Programmet Outlook producerar brevhuvuden enligt samma mall. Utseendet hos mottagaren kan sedan påverkas av klienten hos denna.

Han har servat Klas Adsell's dator, som har Outlook som e-postprogram. Senast var det i början av maj i år. Det wlan som Klas Adsell nu använder sig av krypterade han för ungefär ett år sedan med 128 bitars WEP. Klas Adsell sade då att han misstänkte att något hade hänt med datorn. Där fanns också mycket virus och trojanska hästar. Det hade också varit ett intrång vid vilket man bytt ut, editerat, konfigurationsfiler (autoexec.bat och config.sys). Där fanns också s.k. diallers och programvaror som inte var seriösa. I mars 2005 var nätverket helt öppet. Det fanns då andra aktörer i närheten, också i den gröna zonen inom Klas Adsell's nätverk. Detta omfattade en fast och en bärbar dator samt sonen Peters och dennes kollegas datorer.

För att konstatera om det aktuella e-postmeddelandet har skickats från Klas Adsells krävs att man ser skickat-loggen i datorn. Den töms med jämna mellanrum och finns nu inte kvar.

TINGSRÄTTENS BEDÖMNING

Vad gäller frågan om Klas Adsell har skickat e-postmeddelandet (bilaga 1) konstaterar tingsrätten till en början att han själv uppgett att han inte säkert vet hur det förhåller sig med den saken och att invändningen om att han inte sänt meddelandet kommit först i ett sent skede av processen. Han har inte heller kunnat peka på någon annan person som skulle ha något intresse av att skicka ett sådant meddelande. Vidare har han uppgett att han sympatiserar med innehållet i meddelandet. Till detta kommer att meddelandet såväl till innehållet som utformningen liknar andra brev som uppenbarligen har författats och sänts av honom. Av utredningen framgår att det visserligen skulle vara tekniskt möjligt för en utomstående att ta sig in i hans dator och därifrån eller över hans wlan sända ett sådant meddelande. Påståendet att någon okänd person skulle göra sig det besvär som detta är förknippat med eller på annat sätt falskeligen ge sken av att meddelandet har sänts av Klas Adsell är emellertid så verklighetsfrämmande att det kan lämnas utan avseende. Sammantaget finner tingsrätten styrkt att det varit Klas Adsell som sänt e-postmeddelandet (bilaga 1).

Genom utredningen är vidare styrkt att meddelandet lästs av Jan-Olov Johnsson samt av kommunalrådet Eva Andersson, som därefter överlämnade hanteringen av det till kommunens jurist. Enligt tingsrätten saknas anledning betvivla att meddelandet också nått de övriga adressaterna på kopielistan.

Det aktuella e-postmeddelandet innehåller utöver flera kränkande tillmälen även ett utpekande av Klas Adsell som brottslig på sätt som anges i åtalet. Det har inte framkommit något som gjort det försvarligt för Klas Adsell att lämna dessa uppgifter eller att det skulle ligga någon sanningshalt i dem. Åtalet för förtal är sålunda styrkt.

E-postmeddelandet har spritts till ett 70-tal personer. Försvårande är att det varit personer som kan antas ha varit bekanta med Jan-Olov Johnsson. Spridningen i sig är emellertid inte så omfattande att den gör förtalsbrottet grovt. Med hänsyn till det som Klas Adsell tidigare inom motsvarande krets spritt om Jan-Olov Johnsson har det som står i detta meddelande inte varit särskilt ägnat att tillfoga Jan-Olov Johnsson någon allvarlig skada. Sammantaget är förtalsbrottet därför inte grovt.

Med denna bedömning skall Klas Adsell dömas för förtal till ett bötesstraff.

Förtalsbrottet berättigar Jan-Olov Johnsson till kränkingsersättning. Denna bör skäligen bestämmas till 10 000 kr.

Brottet ligger nu ett par år tillbaka i tiden och spridningen av meddelandet har skett med e-post inom en inte alltför vid krets. Vid dessa förhållanden saknas det enligt tingsrätten skäl att ålägga Klas Adsell kostnadsansvaret för tryckning av domen eller sammanfattning av denna i tidningar.

Jan-Olov Johnsson har yrkat ersättning för rättegångskostnad med 89 684 kr, varav 69 131 kr i ombudsarvode, 17 282 kr mervärdesskatt därpå och 3 271 kr utlägg för ansöknings avgift och resekostnader. Han har upplyst att av arvodet utgör 13 500 kr (13,5 tim à 1 000 kr) tidsspilla för resor. Tingsrätten finner att skäligt ombudsarvode uppgår till 48 000 kr motsvarande 40 timmars arbete. Yrkandet i övrigt är skäligt. Som tappande part skall Klas Adsell ersätta Jan-Olov Johnsson för rättegångskostnaden.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (Dv 400)
Överklagande ställs till **Göta hovrätt**. Klagotiden utgår **den 2 juli 2007**.
Prövningstillstånd krävs i ansvarsdelen.

På tingsrättens vägnar

NORRKÖPINGS
TINGSRÄTT
Enhet 2

DOM
2007-06-11

B 2331-05

Mats Orstadius